

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Kyrkberget i Storumans kommun

(5 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) att de föreskrifter som anges i detta beslut ska gälla i reservatet.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan, bilaga 4, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Administrativa uppgifter

Namn	Kyrkberget
NVR-ID	2032989
Dossiernummer	2402282
Kommun	Storuman
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 26 km nordväst om Storuman, ekokarta: 23G8i-j Mittkoordinat (SWEREF 99 TM): 582100, 7240900
Naturgeografisk region	33 h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se beslutslista, bilaga 1
Ägarkategorier	Staten genom Naturvårdsverket
Fastigheter	Kyrkberget 3:3
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	529 ha
Areal produktiv skog	450 ha

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är bevara, vårda och återställa områdets värdefulla naturmiljöer i form av delvis brandpräglade naturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets landskapsformer och orörda karaktär. Syftet är även att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik. Delar av den skogsmark som är präglad av brand bör brännas i lämpliga intervall. Åtgärder vidtas för att besökare ska kunna vistas i området och uppleva naturen på olika sätt.

Skälen för beslutet

Kyrkberget, beläget vid sjön Storumans norra strand, är ett naturområde med mycket höga värden kopplat till natur, geovetenskap, landskapsbild och friluftsliv. Berget är ett stort, sammanhängande och mångformigt område med en hög grad av naturlighet och med vildmarkskaraktär. Bergets siluett syns vida omkring och från toppen av branten är utsikten milsvid. Berget är ett läroboksmässigt perfekt exempel på en så kallad överskjutningsskålla med underliggande alunskiffer, och dess terrängformer är en tydlig och karaktäristisk del av landskapsbilden i området.

Kyrkbergets läge som sydväxtberg och dess berggrund gör att området hyser en rik flora och fauna. Berget är också en lämplig häckningsmiljö för ett flertal fågelarter.

Kyrkbergets skogar består huvudsakligen av urskogsartad skog i olika successionsstadier. Det finns påtagligt mycket gammal gran, död ved, flerhundraåriga tallar och allmänt lövinslag i form av björk, asp och sälg. Endast svagt påverkade våtmarker, tjärnar och småbäckar finns insprängda i de lägre partierna av det kuperade landskapet. Området har stor betydelse för den biologiska mångfalden och hyser ett stort antal rödlistade arter och signalarter.

Bergets unika karaktär och upplevelsevärden finns omskrivna redan på 1920-talet då det beskrivs som en "naturens helgedom" med en "rikedom på växter" och med fåglar som "i så hög grad förhöja skönheten i naturens värld".

Stora och sammanhängande naturlandskap med en hög grad av naturlighet och vildmarkskaraktär blir allt mer sällsynta i länet och skyddet av dessa kvarvarande naturområden har stor betydelse för möjligheten att bevara skogslandskapets ursprungliga flora och fauna.

Genom beslutet undanröjs exploateringsshot och förutsättningarna för ett bevarande av Kyrkbergets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, pro-

cesser och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också områdets landskapsformer och möjligheten att uppleva ett i huvudsak opåverkat naturlandskap.

Länsstyrelsens bedömning

Motiv till skyddsform

Kyrkberget är ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt naturområde som hyser en stor mångfald av växt- och djurarter som är knutna till dessa miljöer. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats under förutsättning att naturliga processer fått verka ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå, behöver området därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skulle skadas. Eftersom området delvis är brandpräglat förutsätter ett bevarande och en utveckling av brandberoende och brandgynnade värden att naturvårdsbränning genomförs.

Naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Kyrkberget som är stora och sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer med ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att området därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med strategier och miljömål

Bevarandet av biologisk mångfald och arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen är en hörnsten i det nationella miljöarbetet och naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald. Kyrkberget bidrar till att nå miljömålet *Levande skogar* genom att 450 ha produktiv skog undantas från skogsproduktion och ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar även till att stärka miljömålen *Myllrande våtmarker*, *Levande sjöar och vattendrag* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Skyddet av Kyrkberget har hög prioritet inom länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur, och naturreservatet bedöms bli en viktig del i ett framtida nätverk av skyddad natur. Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog genom att det har höga värden på beståndsnivå, hög grad av långsiktig funktionalitet, är en prioriterad skogsmiljö och har betydelse för rekreation, friluftsliv och landskapsbild.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar i enskilds rätt att använda mark eller vatten som bildandet av naturreservatet innebär, inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Hushållning med mark- och vattenområden (3 kap miljöbalken) – avvägning mellan motstående riksintressen och överensstämmelse med kommunala planer

Naturreservatet berör ett område som är av riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Reservatet berör även, till mindre delar, ett område som är av riksintresse för rennäringsen (3 kap. 5 § miljöbalken). Reservatet ingår dessutom i ett riksintresse för värdefulla ämnen eller material (3 kap. 7 § miljöbalken), vilket beslutades i början av 2013 av Statens geologiska undersökningar (SGU).

Områden som är av riksintresse ska, enligt miljöbalken, skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada deras värden eller möjligheterna att använda dem för avsett ändamål. Länsstyrelsen bedömer att riksintresset för naturvården och riksintresset för värdefulla ämnen är oförenliga inom naturreservatets avgränsning, och att det då krävs en avvägning enligt 3 kap. 10 § miljöbalken.

Vid en avvägning enligt 3 kap. 10 § miljöbalken ska företräde ges åt det intresse som på lämpligaste sätt främjar en långsiktigt god hushållning. En sådan bedömning innefattar enligt förarbetena till miljöbalken ekologiska, sociala, kulturella och samhällsekonomiska hänsynstaganden. Bestämmelserna om riksintresseområden har sitt ursprung i naturresurslagen (NRL) 1997:12 och det är främst i förarbetena till NRL, prop 1985/86:3, där statens syn på riksintresseområden utvecklas. Där anges att bedömningar som görs i samband med kommunal planering av vad som i ett visst fall är en från allmän synpunkt lämplig användning av marken och vattnet är av stort intresse när det gäller att göra avvägningar mellan de olika intressena.

Riksintressen för naturvård har ett skydd enligt formuleringen i 3 kap. 6 § miljöbalken där "Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön". I miljöbalken har, jämfört med tidigare motsvarande formulering i NRL, lagts till "samt fysisk miljö i övrigt" för att betona att skyddet även ska omfatta bl.a. landskapsbilden.

Kyrkbergets betydelse för landskapsbilden i trakten och i själva samhället är tydlig då berget ligger mitt i blickfånget i den vy man får när man från samhället tittar ut över sjön Storuman. Hela berget och dess södra klippstup i synnerhet är en geologisk struktur som syns milsvida ikring. Även i övrigt bedöms Kyrkberget mycket väl uppfylla kriterierna för ett riksintresse med

bakgrund av dess unika värden för natur, hotade arter och värdena som friluftsmiljö.

Riksintresset för mineralutvinning, ”Granlidknösen”, är utpekad för förekomsten av flussmedlet flourit. Området är till sin avgränsning ca fyra gånger större än naturreservatet och med betydande delar av mineralförekomsten utanför naturreservatet på berget Granlidknösen på andra sidan vägen E12 från Kyrkberget.

I sitt yttrande 2012-12-05 angående SGU:s riksintresseförslag så ansåg Storumans kommun att det föreslagna riksintresseområdet för värdefulla ämnen eller material, skulle omarbetas och minskas ned med motiveringarna att Kyrkberget är av högsta värde med avseende på terrängformer och av stor vikt för Storumans landskapsbild, identitet och kulturmiljö. Kommunen anförde vidare det redan planerade reservatet, Kyrkbergsmassivets rikedom av rödlistade arter och signalarter samt de befintliga riksintressena som skäl till varför förslaget borde avslås.

I avvägningen mellan riksintressena för naturvärden (3:6 §) och värdefulla ämnen (3:7 §), inom naturreservatets avgränsning, anser Länsstyrelsen att intresset för naturvärden ska ha företräde, främst på grund av:

- Kyrkbergets unika värden för natur och landskapsbild samt värdena som friluftsmiljö.
- Kommunens ställningstagande där de avstyrkt avgränsningen av riksintresseområdet för värdefulla ämnen eller material med hänvisning till Kyrkbergets höga värden och betydelse för Storumans landskapsbild, identitet och kulturmiljö.
- Riksintresset Granlidknösens avgränsning som är ca fyra gånger mer omfattande än Kyrkberget. Riksintressena överlappar således inte för de tre fjärdedelar av riksintresset Granlidknösen som ligger utanför Kyrkberget och där behövs inte heller någon avvägning enligt 3 kap. 10 § miljöbalken mellan oförenliga riksintressen. Då huvuddelen av Granlidknösens avgränsning ligger utanför Kyrkberget så bedöms den påtagliga skadan på riksintresset Granlidknösen genom reservatsbeslutet vara mindre än motsvarande skada på riksintresset Kyrkberget om riksintresset för värdefulla ämnen skulle ges företräde inom den planerade reservatsavgränsningen.

Sammantaget så bedömer således Länsstyrelsen att detta beslut om bildande av naturreservatet Kyrkberget är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunal översiktsplan.

Bedömning angående prospektering och gruvverksamhet

Närområdet utanför Kyrkberget är inte utpekad som riksintressant för naturvärden, men är i olika omfattning utpekad som riksintresse för värdefulla ämnen och material, rennärningen samt kommunikationer. Bedömningen att ett område är av riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken för ett visst ändamål

innebär att detta intresse ska ges företräde framför andra allmänna och enskilda intressen när frågor om markanvändning avgörs. Då riksintressena för värdefulla ämnen och material och för naturvården inte överlappar utanför Kyrkberget så uppstår heller ingen konflikt mellan dessa intressen om vilket som ska ges företräde. Utifrån det så ser länsstyrelsen, i dagsläget, inget hinder mot att tillstyrka en eventuell ansökan om bearbetningskoncession utanför naturreservatet med anledning av riksintresset Kyrkberget, naturreservatet och dess föreskrifter. Avvägningen mellan övriga intressen i frågan om markanvändning, avgörs slutligen i tillståndsprövningen av en ansökan om bearbetningskoncession.

Det är vidare länsstyrelsens bedömning att generella undantag från föreskrifterna för prospektering eller andra åtgärder kopplade till gruvverksamhet inom naturreservatet, inte är lämpligt eller förenligt med ett bevarande av områdets värden. Däremot kan länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 7 § och 7 kap. 26 § miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte. Om det i en ansökan framgår att åtgärderna inte strider mot syftet med reservatet och dess föreskrifter kan det således finnas möjlighet till dispens.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

Kyrkbergets höga naturvärden har varit kända under lång tid. Naturreservatet har sitt ursprung i inventeringen av "Skyddsvärda statliga skogar" som genomfördes på uppdrag av regeringen under åren 2003-2004. Efter inventeringen genomfördes, på regeringens uppdrag, ett fördjupat samråd med de statliga skogsägarna om bevarandet av de områden som redovisats i inventeringsrapporterna. Samrådet med Sveaskog resulterade i en överenskommelse för merparten av områdena, där ansvaret för det långsiktiga bevarandet fördelades mellan myndigheterna och bolaget. I Naturvårdsverkets rapport 5497 framgår att Kyrkberget är ett av de områden som redovisas som planerat naturreservat. Sommaren 2006 tillstyrkte naturvårdsverket att länsstyrelsen kunde påbörja arbetet med att bilda reservat av området. Efter förhandlingar med Sveaskog förvärvade staten huvuddelen av marken inom reservatet. Sommaren 2008 inleddes en dialog med en berörd enskild privat markägare om skydd av den övriga delen av området. Markägaren accepterade ett erbjudande om bytesmark och staten förvärvade under 2009 resterande del av reservatet. Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden.

Synpunkter på förslaget till beslut

Förslaget till naturreservat för Kyrkberget har skickats till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Svar har inkommit från Naturvårdsverket, Storumans kommun, SGU och gruvbolaget Tertiary Minerals plc som har undersökningstillstånd inom det planerade reservatsområdet.

Naturvårdsverket tillstyrker i sitt svar bildandet av reservatet och har i övrigt synpunkter och förslag på förtydliganden kopplat till främst föreskrifter.

Storumans kommun framför att de delar länsstyrelsens uppfattning om att riksintresset för naturvård ska ha företräde inom reservatets avgränsning, och anser att det är värdefullt att området får en samordnad skyddsform för de höga värdena. De delar också länsstyrelsens uppfattning att bildandet av reservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunal översiktsplan.

Vidare framförs ett resonemang om lagstiftning kopplat till naturreservat och gruvbrytning.

SGU avstyrker bildandet av reservatet med hänvisning till mineralförekomsten i området, och anser att föreskrifterna i ett reservatsbeslut bör möjliggöra tillstånd för provtagning av jordlager och berggrund i prospekteringssyfte.

Tertiary Minerals anser att ett naturreservat med de villkor som länsstyrelsen föreslår inte ska bildas. Till det anför man det man tycker är brister i konsekvensutredning, avvägning mellan intressen och redogörelse för alternativa skyddsformer. Vidare anför man som argument främst vikten av de mineraltillgångar som finns inom riksintresset Granlidknösen och den naturhänsyn som kommer att tas vid en eventuell brytning samt de resurser som bolaget lagt ned på undersökningar och den påverkan ett reservatbeslut kan ha på möjligheten att bedriva gruvverksamhet i och utanför reservatet.

Länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Naturvårdsverket

Länsstyrelsen har beaktat Naturvårdsverkets synpunkter genom att lägga till en kartbilaga (bilaga 2) till B-föreskrifterna, enligt 7 kap. 6 § miljöbalken, i beslutet där det framgår var de, i skötselplanen, beskrivna naturvårdsbränningarna ska ske.

Tertiary Minerals

När det gäller Tertiary Minerals synpunkter så har länsstyrelsen förtydligat och utvecklat motiven till skyddsformen och överensstämmelser med miljösmål, strategier m.m. under avsnittet "Länsstyrelsens bedömning".

Vad gäller behovet av konsekvensutredning så avser en sådan utredning föreskrifter enligt 8 kap. regeringsformen. Det innebär att det endast är ordningsföreskrifterna för allmänheten, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, som ska konsekvensutredas. Dessa föreskrifter gäller rätten att färdas och vistas, och ordningen i övrigt i området och exemplifieras i förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45) som förbud mot åtgärder som annars hade varit tillåtna enligt allemansrätten.

Det är länsstyrelsens bedömning att konsekvenserna av ordningsföreskrifterna för allmänhetens möjlighet att färdas och vistas i området är så små att en utredning därför inte behövs.

För Tertiary Minerals, som innehavare av särskild rätt (undersökningstillstånd), gäller föreskrifterna om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, enligt 7 kap. 5 § miljöbalken.

Vid intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken är länsstyrelsens bedömning att de inskränkningar reservatet innebär inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Då reservatets syfte är att bevara områdets biologiska mångfald, värdefulla naturmiljöer och orörda karaktär så bedöms föreskrifterna nödvändiga för att området ska undantas från sådan exploatering som skulle innebära att områdets värden skadas. Enligt information från Tertiary Minerals så finns möjlighet till gruvbrytning under ca 25 år i dagbrott i en fyndighet strax nordost utanför reservatet. Enligt bolaget sträcker sig troligen den fyndigheten vidare åt tre väderstreck, varav två inte berör reservatet, och där en eventuell framtida brytning skulle ske under jord.

Då det finns så betydande möjligheter till brytning under lång tid utanför reservatet, så bedöms bildandet av reservatet vara en balanserad avvägning mot enskilda och allmänna intressen och det som på lämpligaste sätt främjar en långsiktigt god hushållning av mark- och vattenområden.

När det gäller företagets synpunkter om den påverkan ett reservatbeslut kan ha på möjligheten att bedriva gruvverksamhet utanför reservatet, så är det länsstyrelsens uppfattning att reservatsbeslutet och dess föreskrifter inte påverkar den möjligheten. Området utanför Kyrkberget är inte riksintressant för naturvärden och om en ansökan om bearbetningskoncession blir aktuell så ser länsstyrelsen, i dagsläget, därför inget hinder mot att tillstyrka denna med anledning naturreservatet Kyrkberget. De föreskrifter som följer med naturreservatet är restriktioner som bara gäller inom reservatets gränser och inte utanför.

SGU

När det gäller SGU:s synpunkter om möjligheten till undersökningar i prospekteringssyfte i reservatet, så är länsstyrelsens bedömning att ett generellt sådant undantag från föreskrifterna inte är förenligt med ett bevarande av områdets värden. Däremot kan länsstyrelsen, med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Vad gäller SGU:s övriga synpunkter, så hänvisas till stycke tre under länsstyrelsens beaktande av Tertiary Minerals synpunkter

I övrigt har synpunkter av strukturell och annan karaktär övervägts och beaktats genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap. 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad, mast, vindkraftverk eller annan anläggning,
2. utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning,
3. uppföra stängsel eller hägnad,
4. anlägga stig, spång eller bro,
5. anlägga ledning eller rör,
6. bedriva täkt i någon form, gräva, plöja, spränga, schakta, dämma, borra, dika, dikesrensa, muddra, dämma, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller liknande ingrepp som kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden, bottnar eller vattenomsättning,
7. anordna upplag,
8. fälla eller på annat sätt skada, flytta eller ta bort levande eller döda träd och buskar eller vidta annan skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
9. inplantera djur, växter eller andra organismer,
10. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar. Undantag gäller för uttransport av fälld älg eller björn och för snöskoterkörning vintertid på is eller snötäckt, väl tjälad mark,
11. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssmedel,

B. Föreskrifter om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas att tåla (7 kap. 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.
2. Skötselåtgärder i form av naturvårdsbränningar inom det område som framgår av bilaga 2.

3. Anläggande, utmärkning och underhåll av stig.
4. Anläggande och underhåll av grillplats.
5. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
6. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap. 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att:

1. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga vägar. Undantag gäller för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
2. borra, hacka, rista, gräva, måla eller på något sätt skada berg, mark eller sten,
3. klättra i bergbranter. Undantag gäller, med länsstyrelsens tillstånd, under perioden 10 juli till 14 augusti inom det område som framgår av karta, bilaga 3a och 3b. Undantag gäller också under perioden 15 augusti till 15 april inom det område som framgår av karta, bilaga 3a och 3b,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
5. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller liggande träd, buskar eller annan vegetation med undantag för bär- och mat-svampplockning samt för blomplockning för eget behov. Undantag gäller även för att, med länsstyrelsens tillstånd, insamla växter eller växtde-lar, lavar, mossor och svampar.

Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

6. insamla ryggradslösa djur,
7. sätta upp tavla, skylt, inskrift, snitsling eller liknande under längre pe-riod än 2 dagar,
8. använda området för organiserade tävlingar eller övningar, lägerverk-samhet eller liknande med fler än 30 deltagare.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ovan utgör inte hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) normalt underhåll av befintlig väg,
- c) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437),
- d) att, med länsstyrelsens tillstånd, borra i klippan och måla på sten i syfte att fastsätta borrhult eller annan fast säkring för uppförande och för markering av klätterled. Föreskrifterna utgör inte heller hinder för att ta bort löst sittande klippdelar eller borsta på klippan i samband med klättring. De ovanstående undantagen gäller under de perioder och i den del av bergbranten som framgår av föreskrift C3 och karta, bilaga 3a och 3b. Vid klättring ska största möjliga hänsyn tas till naturmiljön och de ovanstående åtgärderna ska bara ske där det är nödvändigt för att kunna utöva klättring på ett kontrollerat och säkert sätt.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området, t.ex.

- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845).

Ordningsföreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas. Ordningsföreskrifter gäller även såväl fastighetsägare som annan med särskild rätt till fastigheterna när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

En ansökan om tillstånd ska vara skriftlig och åtföljd av en karta (enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252)). Utgångspunkter vid prövningen av tillstånd är syftet med reservatet och föreskrifternas innehåll och det som ska skyddas genom föreskrifterna. Den eller de som fått tillstånd för uppförande av klätterled ska ansvara för underhåll av lederna och ansvara för att bultar och andra spår av lederna tas bort när klätterlederna ej längre används.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

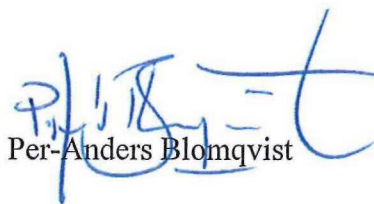
Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bl.a. att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

I den slutliga handläggningen av detta beslut har även Tomas Johansson, länsjurist, och Björn Jonsson, enhetschef på naturvårdsenheten, deltagit.

Magdalena Andersson

Per-Anders Blomqvist

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Karta över skötselåtgärder i form av naturvårdsbränningar
- 3a och 3b. Karta och bild över undantag från föreskrift
4. Skötselplan
5. Hur man överklagar

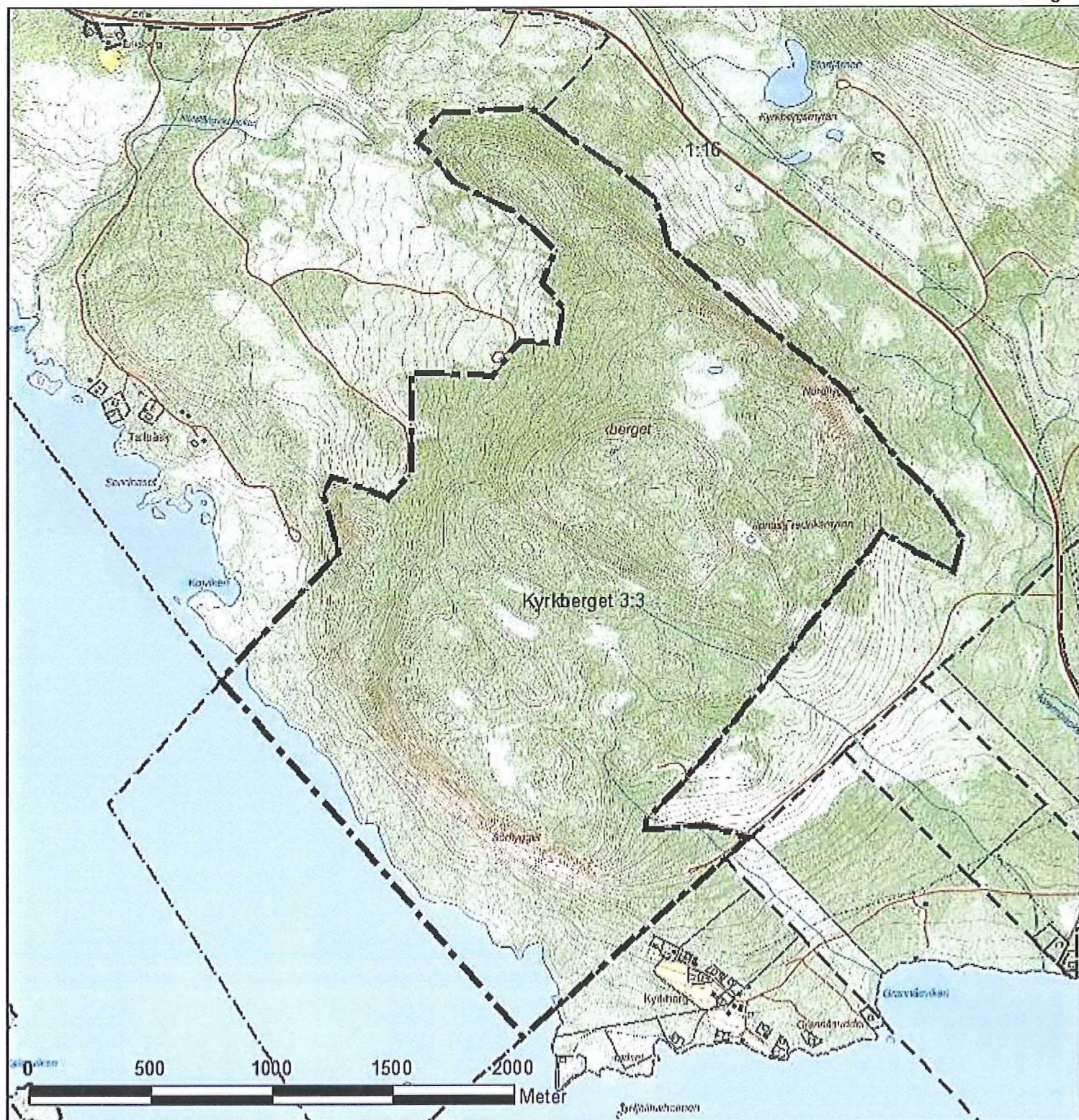
Länsstyrelsen
Västerbottens län

BESLUT
Datum
2014-06-17

Ärendebeteckning
511-8397-2011

Sändlista

Lantmäterimyndigheten i AC län, Box 3044, 903 02 UMEÅ
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, Storumans kommun, 923 81
STORUMAN
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Staffan Landström, Gruvbergs-
vägen 19, 937 33 BYGDSILJUM
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM
SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA
Skogsstyrelsen, Skolgatan 16 A, 923 31 STORUMAN
Ubmeje tjeälddie, Oleg Omma, Stintbäcken 33, 920 66 HEMAVAN
Tertiary Minerals plc, Richard Clemmey, Silk Point, Queens Avenue, Mac-
clesfield, SK10 2BB, United Kingdom

Naturreservat

Kyrkberget

Storumans kommun
Västerbottens län

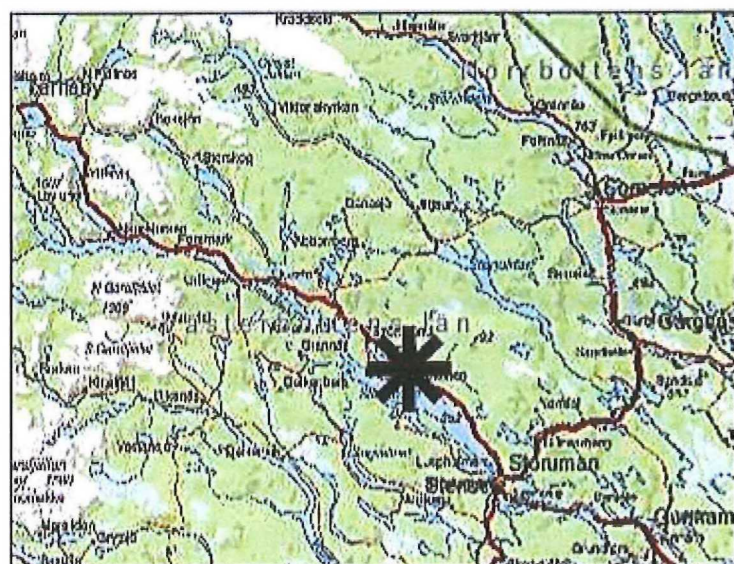
Dnr 511-8397-2011

Reservatsgräns

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Skötselåtgärder

- 1, Barrnatskog - fri utveckling
 2, Brandpräglad talldominerad skog, A = bränning högre prio, B = bränning låg prio
 3, Branter och rasmarker - fri utveckling
 4, Våtmarker och vatten - fri utveckling

Bilaga 3a. Karta över område med undantag från föreskrift enligt föreskrift C3 och undantag d) från föreskrift.

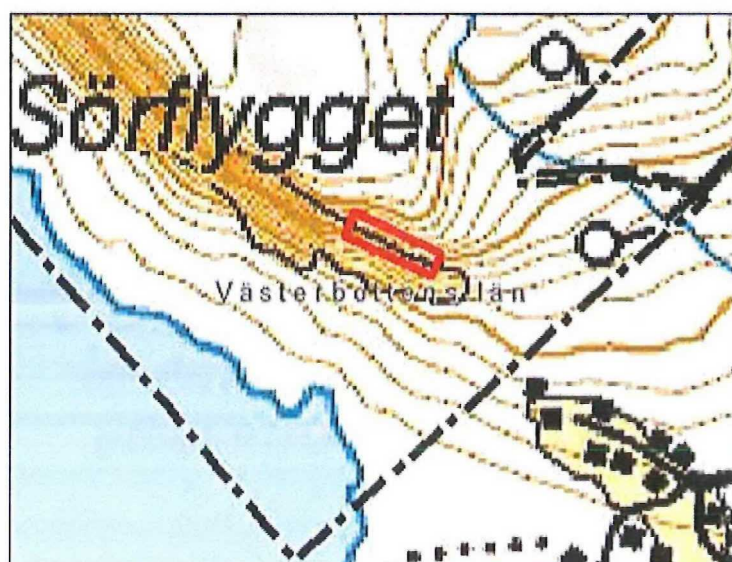
Dnr 511-8397-2011

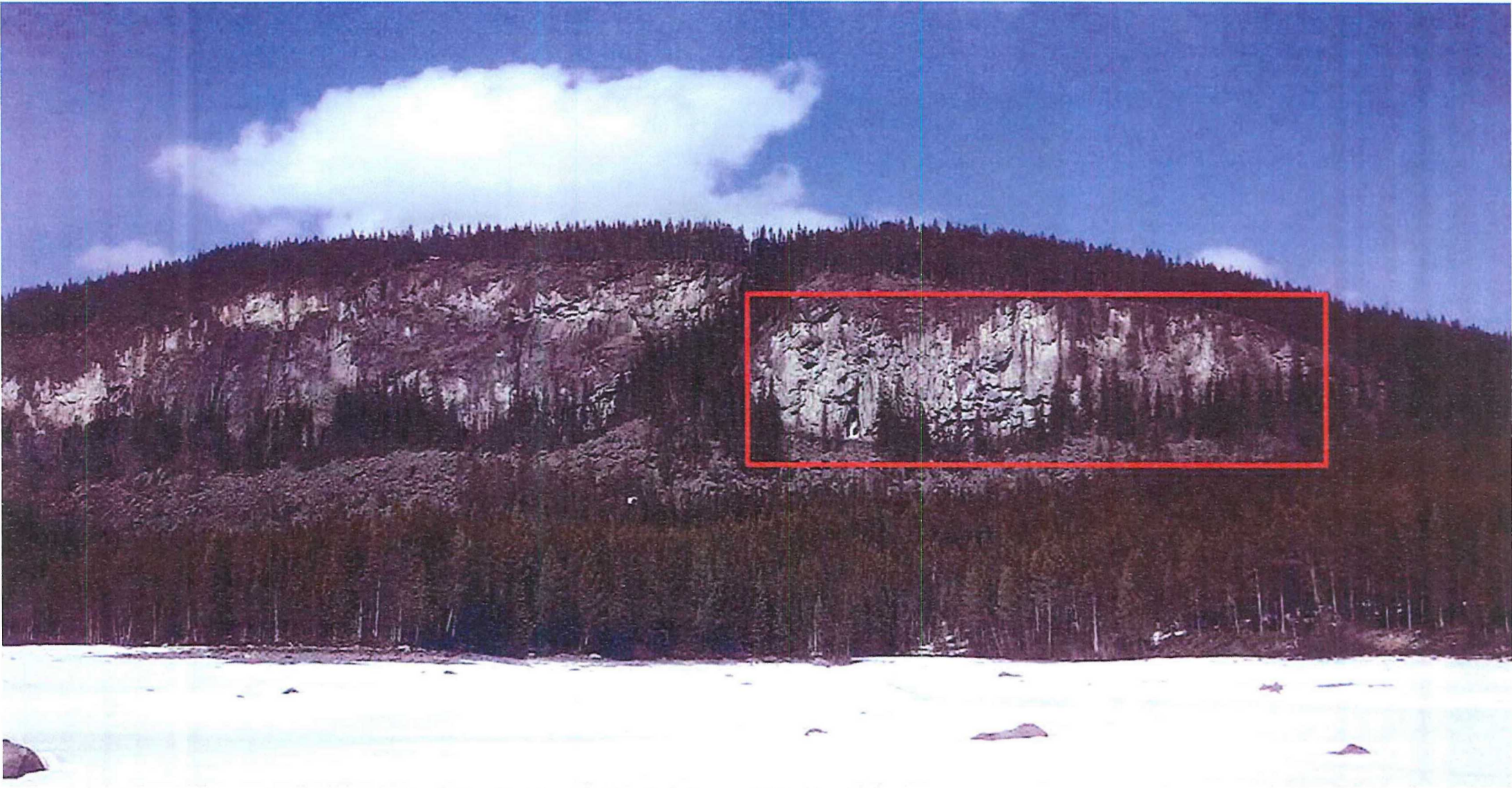

Område med undantag från föreskrift

Reservatsgräns

Bilaga 3b. Bild över område med undantag från föreskrift enligt föreskrift C3 och undantag d) från föreskrift.

Dnr 511-8397-2011

Område med undantag från föreskrift

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Bilaga 4 till "Bildande av
naturreservatet Kyrkberget i
Storumans kommun".

SKÖTSELPLAN

Datum
2014-06-17

Ärendebeteckning
511-8397-2011
Arkivbeteckning
2402282

1(13)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KYRKBERGET I STORUMANS KOMMUN

Kyrkbergets sydvästbrant. Foto: Per-Anders Blomqvist

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 010-225 40 00

1. Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är bevara, vårda och återställa områdets värdefulla naturmiljöer i form av delvis brandpräglade naturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets landskapsformer och orörda karaktär. Syftet är även att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer. Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmark, myr och övriga naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik. Delar av den skogsmark som är präglad av brand bör brännas i lämpliga intervall. Åtgärder vidtas för att besökare ska kunna vistas i området och uppleva naturen på olika sätt.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Kyrkberget
NVR-ID	2032989
Dossiernummer	2402282
Kommun	Storuman
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 26 km nordväst om Storuman, ekokarta: 23G8i-j Mittkoordinat (SWEREF 99 TM): 582100, 7240900
Naturgeografisk region	33 h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se beslutskarta
Ägarkategorier	Staten genom Naturvårdsverket
Fastigheter	Kyrkberget 3:3
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	529 ha
Skyddad areal produktiv skog	450 ha

2.2 Naturtyper inom området

Kod	Naturtyp enligt NNK	Areal (ha)
9010	Taiga	374
9900	Icke-natura skog	72,9
3100	Sjö	23,3
8220	Silikatbranter	20,7
7140	Öppna mossar och kärr	16,3
8110	Silikatrasmarker	12,7
9740	Skogbevuxen myr	5,3
6960	Öppen ickenatura-naturtyp	2
8900	Öppna substratmarker, ickenatura-naturtyp	0,8
3160	Myrsjöar	0,2
126	Mindre vattendrag - < 3 m	0,2

Naturtypsindelning enligt Natura-naturtypskarteringen (NNK).

Naturtyp enligt KNAS	Areal (ha)
Tallskog	14,8
Granskog	277,7
Barrblandskog	102,7
Lövblandad barrskog	45,7
Triviallövskog	3,9
Ungskog inklusive hyggen	4,8
Övriga skogsimpediment	31,2
Våtmark	14,0
Substratmark	2,5
Övrig öppen mark	6,6
Sjöar och vattendrag	24,6

Naturtypsindelning enligt KNAS (Kontinuerlig Naturtypskartering Av Skyddade områden).

2.3 Beskrivning av reservatet

Läge

Kyrkberget ligger 2,5 mil nordväst om Storuman mellan väg E12 och sjön Storuman. Det är ett stort bergsmassiv med höga stup och rasbranter både i nordost och i sydväst. Däremellan ligger en kuperad platå med sumpdrag och myrar av olika storlek insprängda i ett skogslandskap. Området gränsar till största delen till hyggen och yngre skogar. Väg E12 löper strax norr om området och skogsbilvägar leder in mot området från öster och väster. Höjden över havet är 350-627 meter med den högsta punkten i områdets centrala del.

Geovetenskapliga värden

Kyrkberget reser sig ca 300 m över sjön Storuman vid dess norra strand. Berget har ett speciellt utseende med stor betydelse för landskapsbilden och ligger inom det relativt smala stråk som på SGU:s berggrundskarta kallas för fjällranden. Enligt berggrundskartan består Kyrkberget i huvudsak av grå sandsten med vissa inslag av kvartsit. Nedanför berget i riktning mot öster finns ett smalt stråk med alunskiffer, som eroderats ned. Alunskiffer finns också under berget, som är en s.k. överskjutningsskolla från tider när fjällkedjan skapades.

Kyrkberget har mycket tydliga branter i sydväst och nordost. Sydvästsidan är en 60-70 meter hög, brant stupande klippa med överhäng i vissa partier medan nordostsidan är mer avrundad. Berget är ett så kallat flyggberg med bergssidor som ligger vinkelrätt mot inlandsisens rörelseriktning och med glacialt eroderade branter. Jordarterna består av morän, som övergår till ett tunt täcke med berg i dagen i reservatets högre delar.

Den sydvända bergssidan gör att berget kan klassas som ett sydväxtberg. Skyddande lokalklimat, värme, rörligt grundvatten och berggrunden ger förutsättningar för en mer artrik flora och fauna. På Kyrkberget finns, bland annat, landets nordligaste kända förekomst av stor vaxlav. Bergets branter är också lämpliga häckningsmiljöer för ett flertal fågelarter.

Den rundade nordostbranten. Foto: Länsstyrelsen.

Naturvärden

De norra och mellersta delarna inklusive bergets högsta delar täcks till största delen av starkt urskogsartad granskog av höjdlägeskaraktär med full skiktning och åldersspridning. Det finns allmänt med gamla träd, stående och liggande död ved, rikligt med garnlav och få eller inga dimensionsavverkningssstubbar. Påfallande många gamla granar har brandljud. I de nordöstra delarna är skogen tätare, mer produktiv och mindre skiktad men saknar i princip avverkningsspår. Här är det

ställvis ganska allmänt med sälg och asp. Hela norra delen utgörs till största delen av fuktig, ibland blöt, mark med örtinslag (delvis högört). Små torrare partier med talldominerad skog finns, liksom mindre delar som har mindre uttalad naturskogsstruktur.

Den gamla granskogen i bergets norra del. Foto: Länsstyrelsen.

Södra delen av berget ovanför branten täcks till stor del av brandpräglad, nästan orörd talldominerad skog med spärrgreniga 150-åriga tallar och inslag av björk och 200-300 år gamla tallöverståndare. Förekomsten av död ved varierar här stort, med högre förekomst i svackor. Nära sydbranten finns allmänt med tallar äldre än 300 år. Andra delar av den södra delen är grandominerad, skiktad naturskog med inslag av 200-300 år gamla granar, måttligt-allmänt med död ved och med spridda avverkningsstubbar. I södra respektive norra delen av berget finns partier med mycket asp. Nedanför sydvästbranten växer mer trivial, enskiktad tallskog.

Genom hela det kuperade området finns relativt opåverkade öppna och skogsbevuxna myrar, sumpdrag och vattenmiljöer insprängda mellan höjddpartierna. I norr finns två små våtmarksomgärdade tjärnar och från de centrala delarna av berget rinner flera småbäckar åt sydost.

Kyrkbergets naturreservat har stor betydelse för flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar. Bland annat följande intressanta arter har noterats i området (hotkategori enligt svenska rödlistan, Gärdenfors, 2010): garnlav (NT), grynlav (VU), lunglav (NT), olivbrun gyttelav (NT), parknål (NT), stor vaxlav (EN), stiftgelélav (NT), skrovellav (NT), knottrig blåslav (NT), dvärgbägarlav (NT), vitskaftad svartspik (NT), brunpudrad nållav, luddlav, bårdlav, stuplav, korallblylav, gyttelav, skinnlav, kolflarnlav (NT), vedflarnlav, vedskivlav, vitmosslav, fliklav, tuschlav, lönnlav, ljuskantad sköldlav, gammelgransskål (NT),

doftskinn (NT), rynkskinn (NT), violmussling (NT), harticka (NT), rosenticka (NT), ullticka (NT), gränsticka (NT), tickmussling, citronticka, motaggsvamp (NT), stickelfrö (VU), åsstarr (EN), dvärghäxört, spindelblomster, lappranunkel, ormbär, tibast, torta, nordisk stormhatt, kärrfibbla, bronsjon, sparvhök, smålom, sidensvans, tjäder och järpe.

Gamla tallar på kanten av en myr i områdets centrala del. Foto: Länsstyrelsen.

Kulturvärden och tidigare markanvändning

Skogen i reservatet bär måttligt med spår av äldre tiders nyttjande. Det finns spridda stubbar efter plockhuggning i området. Det finns inga dokumenterade fornlämningar eller kända kulturlämningar inom reservatet. I den närbelägna byn Kyrkberg, som har en historia sedan början av 1800-talet, finns lämningar av bland annat en tjärddal. Kyrkberg och närbelägna Tallträsk är två vackert belägna byar som ligger i direkt anslutning till berget och som speglar den tidiga bebyggelsen runt sjön Storuman. De är typiska byar som lever kvar med Storumans centrum som bas för service och arbete medan man har sina intressen och boende knutna till natur, jakt och fiske. Kyrkberget omgärdas av ett riksintresse för rennäringen, som omfattar en renflyttningsled som delar sig och löper norr om berget och söder om berget, där den delvis ligger inom reservatets avgränsning. Området har följaktligen också nyttjats av renskötseln under lång tid.

Intressen för friluftsliv

Kyrkberget karaktäristiska siluett är välkänd och som friluftsområde används berget för jakt, svamp- och bärplockning samt för vandringar, ofta med utsikten från toppen av sydbranten som mål. Inom klätterkretsar är Kyrkberget omtalat som ett mycket intressant berg med stor potential för bra klättring.

3. Skötselområden för naturvärden

Reservatet består av fyra skötselområden för naturvärden, med utgångspunkt från de naturtyper som finns i området samt den skötsel som ska genomföras (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås i skötselområdet och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. För varje skötselområde redovisas också de skötselåtgärder som krävs för att nå bevarandemålen.

3.1 Skötselområde 1: Barrnaturskog (312 ha)

Majoriteten av reservatets skogar ingår i skötselområdet som består av ett stort, kuperat naturskogsområde som domineras av gran men där tall växer på de högre och torrare delarna. Det finns ett genomgående ganska stort inslag av lövträd, främst björk men även asp och sälg. En betydande del av skötselområdets skogar utgörs av naturskogsartade skogar i sena successionsstadier med god skiktning, gamla träd och död ved. Området är tydligt brandpräglat och påfallande många gamla granar har brandljud.

Bevarandemål

Skötselområdet ska utvecklas fritt och präglas av naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Naturliga processer som exempelvis stormfällning, självgallring, insektsangrepp och nyetablering av träd i skogen ska tillåtas fortgå ostört. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer göra att skogsområdet under perioder kan komma att få en förändrad karaktär.

Brand har varit en del i den naturliga störningsdynamiken men naturvårdsbränningar bedöms ändå inte vara prioriterade i området. Anledningen till det är att stora delar av området utvecklat höga grannaturvärden och andra höga skogliga värden, som skulle kunna äventyras av en bränning, samt att terrängförhållandena i området med stora höjdskillnader och få lämpliga brandbegränsningslinjer gör det tekniskt svårt att bränna lämpliga avgränsade delområden.

Arealen barrnaturskog i reservatet ska vara 312 ha.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder

3.2 Skötselområde 2: Brandpräglad talldominerad skog (138 ha)

Skötselområdet består av brandpräglad talldominerad skog.

Skogen mellan branten och sjön består av talldominerad relativt enskiktad 70-120 år gammal skog. Enstaka 150-åriga träd finns men överlag är det ont om gamla träd och död ved. Spår av tidigare bränder finns glest spridda genom området.

Tallskogen mellan sydvästbranten och sjön Storuman. Foto: Per-Anders Blomqvist.

Området ovanför branten täcks till stor del av tydligt brandpräglad, endast svagt påverkad talldominerad naturskog med ofta grova, spärrgreniga, upp till 150-åriga tallar och inslag av björk och 200-300 år gamla tallöverståndare. Närmare branten finns allmänt med tallar äldre än 300 år.

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Naturliga processer som exempelvis stormfällning, självgallring, insektsangrepp och nyetablering av träd i skogen ska tillåtas fortgå ostört. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer göra att skogsområdet under perioder kan komma att få en förändrad karaktär.

Brand har varit en del i den naturliga störningsdynamiken i området och genom kontrollerade anlagda bränder kan man få tillbaka elden som störningsfaktor och därmed bevara de arter och strukturer som är knutna till brand. Brandens funktion kan också vara att snabbt öka naturvärdena i ett skogsparti med lägre naturvärden. Där potentiella eller befintliga naturvärden är knutna till tall har en naturvårdsbränning störst möjlighet att uppnå goda resultat och är därför också en prioriterad skötselåtgärd.

Områdets struktur och sammansättning ska därför vara tydligt påverkad av brand och branden ska ha en roll i områdets utveckling. I perioder efter brand är områden öppna och präglas av betydande mängder död ved och typiska arter som etablerar sig efter branden. I senare stadier är områdena mer slutna.

Arealen brandpräglad talldominerad skog i reservatet ska vara 138 ha.

Skötselåtgärder

Skötselområdet är uppdelat i två delområden:

Naturvårdsbränning – högre prioritet

Nedan branten är skogen relativt likåldrig med svagare naturvärden och har möjliga brandbekämpningslinjer mot vattnet och branten. Här har naturvårdsbränning högre prioritet och ska genomföras för att öka naturvärdena och skapa variation genom t.ex. att öka mängden död ved och genom att ge beståndet en mer luckig karaktär och en ökad variation. Fram till en bränning och efter en bränning ska området utvecklas fritt och formas av naturliga processer.

Naturvårdsbränning – låg prioritet

Ovan branten har skogen utvecklat höga naturvärden knutet till bland annat gamla träd och död ved. Här kan en bränning förstärka och bevara naturvärden knutna till brandpräglade miljöer genom att exempelvis skapa solöppna och varma tallmiljöer, skapa kådindräkt och brandskadad tallved och möjliggöra föryngring av tall. På grund av terrängförhållanden som gör det svårt att avgränsa och styra branden och på grund av risken att skada de befintliga värdena har dock naturvårdsbränning här låg prioritet.

Naturvårdsbränning ska genomföras om bra avgränsade delområden kan identifieras, där det är tekniskt möjligt att utföra en bränning utan omfattande förberedande ingrepp och utan att befintliga naturvärden, som exempelvis gamla träd och död ved, äventyras i stor omfattning. Fram till en bränning och efter en bränning ska området utvecklas fritt och formas av naturliga processer.

För skötselområdet gäller att en exakt avgränsning för enskilda naturvårdsbränningar ska tas fram i samband med den detaljerade brandplan som görs innan bränning. De utvalda delarna bör brännas med ett för området naturligt intervall. Ovan beskrivna åtgärder kommer att infogas i en övergripande planering för naturvårdsbränning i länets samtliga naturreservat. Det innebär att en prioritering kommer att ske inom tillgängliga resurser, där ovan beskrivna skötselåtgärder kommer att vägas mot liknande åtgärder i andra naturreservat. Någon tidpunkt för genomförande föreskrivs därför inte i skötselplanen.

3.3 Skötselområde 3: Branter och rasmarker (33 ha)

Skötselområdet består av två tydligt markerade branter; sörflygget i sydväst och nordflygget i nordost.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt utan störning och präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till dessa naturtyper. Inom det område där klättring kan vara tillåtet, kan viss påverkan komma att ske (se reservatsföreskrift C3, beslutsbilaga 3a och 3b, undantag d från föreskrift och avsnitt 5 i skötselplanen).

Arealen branter och rasmarker ska vara 33 ha.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder

3.4 Skötselområde 4: Våtmarker och vattenmiljöer (45 ha)

Skötselområdet består av ett antal trädbevuxna och öppna myrar av olika storlek, två små myromgärdade tjärnar och några småbäckar. Inom reservatets avgränsning ingår också en remsa av sjön Storuman.

Bevarandemål

Skötselområdet ska utvecklas fritt och präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till dessa naturtyper. Området ska ha en intakt, naturlig hydrologi. Arealen våtmarker och vatten i reservatet ska utgöra 45 ha.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder

5. Skötselområden för friluftsliv och anläggningar

Hela reservatet redovisas som ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 2).

Reservatet ligger relativt nära Storuman och inte långt från väg E12 och området används idag i varierande grad för friluftsliv. Berget är ett stort och småkuperat vildmarksområde som lämpar sig väl för vandringar och från toppen av bergets sydvästra brant är utsikten spektakulär.

Inom klätterkretsar är Kyrkberget omtalat som ett mycket intressant berg med stor potential för bra klättring. En del klättring har skett på berget tidigare och troligen kommer den att öka i omfattning. Besöksfrekvensen generellt kommer troligen att öka något till följd av reservatsbildningen men den ökningen bedöms inte komma att äventyra områdets naturvärden. Behovet och möjligheten att en vägskylt sätts upp vid väg E12 bör utredas.

Utsikt mot Kyrkberget från Storumans samhälle. Foto: Per-Anders Blomqvist.

Mål

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. Nyttjandet av området som utflyktsmål ska främjas genom att:

- Det ska finnas en reservatsentré vid den vändplan som ligger vid södra reservatsgräsen, med möjlighet att parkera med minst tre bilar.
- Det ska finnas en farbar väg fram till entrén.
- Det ska finnas tre väl underhållna informationsskyltar, med beskrivning av naturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten och en karta. En ska finnas vid entrén och två vid vändplaner som ligger nära reservatets gräns.
- Det ska finnas en grillplats vid toppen av den södra branten. Det finns idag en enkel grillplats på platsen som bör rustas upp. För att harmoniera med platsens dramatiska natur bör grillplatsens utformning efter upprustning även fortsättningsvis vara enkel, exempelvis med stockar att sitta på och med en stenring som avgränsar eldstaden.
- Det ska finnas en väl underhållen och tydligt markerad stig mellan entrén och grillplatsen. Det finns redan idag en befintlig stig som går mellan platsen för entrén och grillplatsen, som eventuellt delvis kan behöva dras om.
- Längs stigen nära entrén ska det finnas ett vedskjul så att besökare kan bära med sig ved till grillplatsen.
- Vid entrén, längs stigen och vid grillplatsen ska det finnas minst informationsskyltar som varnar för branta miljöer och stup. En av skyltarna ska finnas vid entrén, en till tre längs stigen och en vid grillplatsen.
- Det ska finnas minst tre skyltar med information om föreskrifter och annat kopplat till klättring. En av skyltarna ska finnas vid entrén och minst två av skyltarna ska finnas nedan branten vid den del av klippan som beskrivs i föreskrift C3, bilaga 3a och 3b. Längs stigen mot grillplatsen kan det övervägas om det finns behov att markera där det är lämpligt att vika av och gå för att ta sig till foten av klippan. Om det vid den del av klippan som beskrivs i föreskrift C3, bilaga 3a och 3b finns träd som kan orsaka stor skaderisk i samband med klättring så ska det vara möjligt av reservatsförvaltaren att kapa de träden. Vegetationen vid bergfoten kan dock hysa höga naturvärden varför en noggrann avvägning mellan för- och nackdelar måste göras. Endast om det är nödvändigt ur säkerhetssynpunkt ska träd kapas.

Skötselåtgärder

- Produktion och montering av informationsskyltar.
- Anläggning, markering och underhåll av stig.
- Anläggning och underhåll av rastplats.
- Uppförande och underhåll av vedskjul.
- Eventuell kapning av enstaka träd vid klippans bas.

6. Övriga anläggningar

Det finns några korta sträckor skogsbilväg inom reservatet som får underhållas vid behov.

7. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
- Naturvårdsbränning	Se bilaga 1	3
- Produktion och montering av informationsskyltar vid entrén	Se bilaga 2	1
- Produktion och montering av skyltar med reservatsinformation vid två vändplaner vid reservatets nordvästra gräns	Se bilaga 2	3
- Produktion och montering av skyltar som varnar för branta miljöer och stup	Se bilaga 2	1
- Produktion och montering av informationsskyltar om klättring	Se bilaga 2	2
- Anläggning och markering av stig	Se bilaga 2	1
- Anläggning av grillplats.	Se bilaga 2	1
- Uppförande av vedskjul	Se bilaga 2	1

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna följs, även utmärkningar och skyltar inom reservatet.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

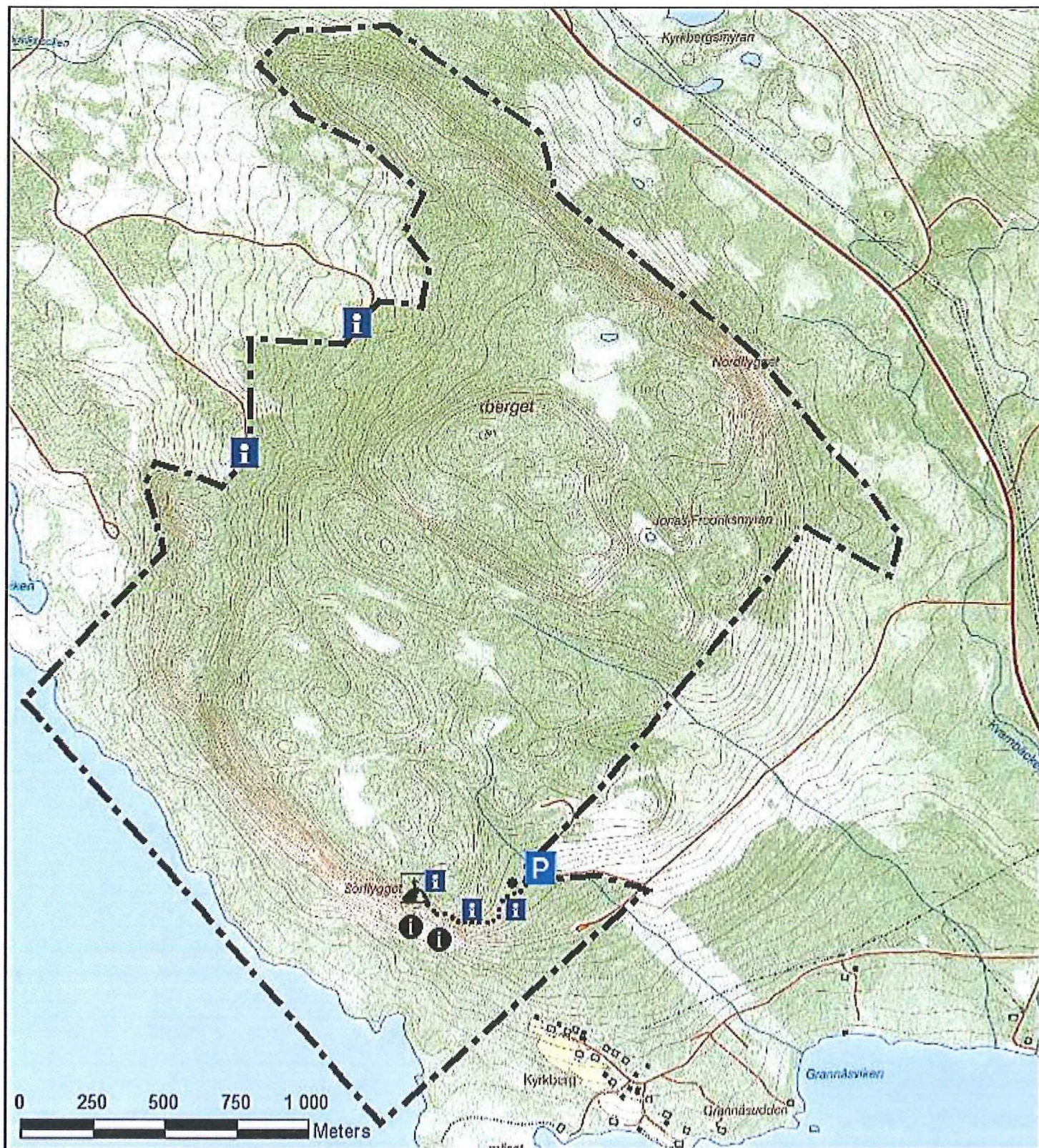
Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och den indelning i naturtyper som redovisas i avsnitt 2.2.

Kartbilagor:

1. Skötselområden för naturvärden
2. Anläggningar för friluftsliv

Skötselområden för naturvärden

- 1, Barnnatskog - fri utveckling
 2, Brandpräglad talldominerad skog, A = bränning högre prio, B = bränning låg prio
 3, Branter och rasmarker - fri utveckling
 4, Våtmarker och vatten - fri utveckling

Bilaga 2. Karta över anläggningar för friluftslivet i Kyrkbergets naturreservat. Dnr 511-8397-2011

Anläggningar för friluftsliv

- P** Entre, parkering och informationsskyltar om naturreservatet, brant miljö och stup samt klättring
- i** Informationsskylt om naturreservatet
- i** Informationsskylt brant miljö och stup
- i** Informationsskylt klättring
- i** Utsikt och grillplats
- Vedskjul
- Stig

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 5

2014-06-17

Diarienummer

511-8397-2014

1(1)

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen 511-8397-2014,
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet **senast 22 juli 2014**, annars kan inte överklagandet tas upp.